

ИНВЕСТИЦИОННА СТРАТЕГИЯ И ПЛАНИРАНЕ

1. Увод

Съгласно Регламента за изпълнение, тази Инвестиционна Стратегия е разработена в контекста на Инициативата JEREMIE и има за цел да установи принципите за координиран подход и сътрудничество между Република България и ЕИФ, в непосредствено сътрудничество с Комисията, за подготовката, програмирането и осъществяването на Инициативата JEREMIE в контекста на Оперативните Програми, съфинансирани от ЕФРР за периода 2007-2013 г.

2. Предварителни условия: анализ на различията в Република България

Основните относими пазарни неуспехи в Република България, които се откروиха при Анализа на различията, извършен през 2006-2007 г., са следните:

- 1 Съществуващите схеми на микро финансиране не покриват потенциалното търсене и съществуващите микро предприятия; през идните години може да се предвиди финансов дисбаланс от около 110 м евро;
- 2 МСП трябва да разчитат основно на собствени средства (70%) за финансиране на стартирането на бизнес;
- 3 Има огромна нужда от насърчаване на банките към създаване на заемни портфолия за МСП, за да се намали пазарния неуспех при финансиране на дългове за МСП в Република България;
- 4 Съществуващите гаранционни схеми имат ограничен ефект за МСП; в Република България няма национален гаранционен фонд;
- 5 Рисковият капитал като средство за финансиране не е добре развит в Република България; съществуващите инвеститори се насочват основно към по-големи предприятия със силно управление и добър потенциал за развитие (предприятия с оборот в региона в размер на 50 м лв.). Рядко се инвестира в сегментите първоначален капитал и капитал на ранен етап; до момента няма национална асоциация за рисков капитал.
- 6 Дейността на бизнес ангелите все още няма развитие в Република България. Несъществува законодателната рамка, необходима за насърчаването и успеха на този вид дейност и понастоящем не съществува мрежа от бизнес ангели.
- 7 Националният иновационен фонд осигурява субсидии за иновационни проекти, но с фокус към големи предприятия, и не е концентриран към револвиращи финансови инструменти.

В допълнение към горното, допълнителния анализ, осъществен през лятото на 2009 г. показва:

- 8 Общ недостиг на дългово финансиране, предоставяно от търговски банки във връзка с глобалното положение на финансовите пазари;
- 9 Неблагоприятни перспективи за отпускане на банкови заеми на МСП в краткосрочен план (резултатите от редица публични схеми за подкрепа, стартирани през 2009 в областта на заемането на средства, които все още се очакват);
- 10 Неразвит местен пазар на рисков капитал и капиталово финансиране;

3. Инвестиционна стратегия: общ преглед

3.1. Мисията JEREMIE в Република България

Финансова подкрепа за МСП в Република България, включително микропредприятия, съгласно дефиницията в Препоръка на Комисията 2003/361/ЕО.

3.2. Цели

През програмния период от 2007 до 2013 г. и след това до 31 декември 2015 г.: да се подобри достъпът до финансиране за развитието на предприятия в Република България, чрез използване на не-грантови инструменти като рисков капитал, гаранционни продукти или заеми чрез насърчаване и възприемане на иновационен и високотехничен подход на финансов инженеринг. Особено внимание следва да се обърне на развитието на пазара на рисков капитал и капиталовото финансиране на МСП.

3.3. Инвестиционна политика

- 1 Да се формират и въведат револвиращи фондове и/или финансови схеми в полза на иновативните стартиращи фирми, както и на съществуващи МСП. Тези фондове и схеми да играят важна роля като двигател на предприемчивостта, иновациите и създаването на работни места. Създаването или разширяването на специализирани доставчици на рисков капитал да е приоритет.
- 2 Да се въведат негрантови инструменти като рисков капитал, гаранционни продукти и заеми за улесняване достъпа на МСП до кредитиране. Негрантовите инструменти да са придружени от елементи на грант, за да се улесни достъпа до финанси (напр. субсидиране на лихви и др.).
- 3 Фокусът да се насочи към конкретни групи от бизнес сегменти (напр. нов и/или иновативен бизнес) и/или конкретни географски области, в които достъпът на МСП до финансови средства традиционно е ограничен.
- 4 Да се осигури подкрепа за краткосрочни финансови нужди на МСП (напр. продукти свързани с работен капитал) с цел освобождаване на ликвидни средства за насърчаване на инвестиционната дейност на МСП.
- 5 Да се разработи комплексен подход, който са подкрепи едновременно иновацията, трансфера ѝ в нова търговска дейност и наличието на рисков капитал.
- 6 Правителството на Република България да подсигури всяка публична финансова помощ по Инициативата JEREMIE да отговаря на процедурните и материално-правните правила за държавна помощ, приложими към момента на предоставяне на публичната финансова помощ.
- 7 При разработването на Инструмент за финансов инженеринг да се предприемат мерки за минимизиране изкривяването на конкурентността на пазарите за рисков капитал или отпускане на кредити.

4. Инвестиционна стратегия: план за постигане целите на мисията

4.1. Избор на финансови посредници

В съответствие с настоящото Споразумение, Холдинговият Фонд JEREMIE ще инициира серия от покани за изразяване на интерес, адресирани към всички заинтересувани Финансови Посредници (мениджъри на фондове за рисков капитал, финансови институции за отпускане на заеми или доставчици на микро кредитиране), предлагайки им възможност да участват в инициативата. Холдинговият Фонд JEREMIE ще оцени, избере и официално акредитира финансови посредници. Тази акредитация ще подлежи на периодичен преглед. Процедурата на избор ще отговаря на общите критерии за избор, одобрени от Комитет за наблюдение на Оперативната Програма.

Холдинговият Фонд JEREMIE ще оцени Бизнес Плана на Инструмента(ите) за финансов инженеринг, в съответствие с Членове 43 (2) и 44 от Регламента за изпълнение.

Редът и условията за приноса в Инструмента за финансов инженеринг от Холдинговия Фонд JEREMIE, включително съответния Бизнес план, резултатите, извършването на мониторинг, политиката за излизане и разпоредбите за ликвидация, ще бъдат уредени в конкретен оперативен договор, сключен между Холдинговия Фонд JEREMIE и избраните Финансови Посредници.

4.2. Подкрепа за МСП от финансовите посредници

Избраните Финансови посредници от своя страна ще предоставят на МСП при конкурентни условия капитал или заеми, в съответствие с техните Бизнес планове, базирани на Условието за кандидатстване, одобрени от Инвестиционния борд по препоръка от ЕИФ. Финансовите посредници ще отговарят за реализирането на инвестицията от подпомаганите МСП.

5. Планиране

5.1. Стъпки, които трябва да бъдат предприети, за да се подпишат Оперативните договори

Страните се договарят, че описаните по-долу дейности са само показателни и отразяват очакванията на Страните само към момента на сключване на това Споразумение.

Инициатива JEREMIE България – Ориентировъчно планиране/последователни действия		
Срок	Отговорно лице	Действие
T0 април 2010 г.	МИЕТ/ЕИФ	Подписване на Измененото рамковото споразумение и Измененото финансовото споразумение („Изменените споразумения”)
T + 1 месец	ЕИФ / МИЕТ	Преглед на процедурите и критериите за подбор за първите капиталови инструменти
T + 1 месец	МИЕТ	Потвърждение за съответствие с изискванията за Държавна помощ на предложените инструменти.
T + 1 месец	МИЕТ	Изпълнение на Предварителните условия (включително и ратификация на Изменените споразумения)
T + 2 месеца	МИЕТ	Предоставяне на Вноските по JEREMIE на ЕИФ
T + 2 месеца	ЕИФ	Учредяване на ДСЦ (при изпълнение на Предварителните условия и предоставяне на Вноските по JEREMIE
T + 2 месеца	ЕИФ	Стартиране на първите покани за заявяване на интерес (при приключване на всички действия, описани по – горе).

5.2. Предлагани инструменти за финансов инженеринг

Холдинговият фонд по JEREMIE („ХФД”) първоначално ще стартира серии от капиталови продукти, включващи:

- 1 Фонд за рисков капитал от 30 милиона евро (с до 21 милиона евро вноса от ХФД, от до 70%);
- 2 Фонд за увеличаване на капитала от 60 милиона евро (с 30 милиона евро вноса от ХФД от 50%);
- 3 Мецанин фонд от 60 милиона евро (с 30 милиона евро вноса от ХФД от 50%).

Алтернативно, мецанин фондът може да бъде структуриран като инструмент за съфинансиране с други мецанин фондове, активни на българския пазар.

Съответствието на фондовите структури с 50 % вноса от ХФД, както е в последния случай, ще бъде преценено в детайли във връзка с правилата за Държавна помощ от МИЕТ и съответния компетентен орган със съдействието на ЕИФ.

Като се имат предвид ограниченията при осъществяване на Инициативата JEREMIE, произтичащи от изискванията на Структурните фондове на ЕС, осъществяването на капиталовите продукти следва да бъде приоритетно. В допълнение, при одобрение от страна на ЕК, предоставянето на средства от ХФД и от частни инвеститори ще бъдат асиметрични. ХФД следва да покрива първоначалните инвестиции на МСП и таксите за управление на фондовете преди 2015 г., докато вноските на частните инвеститори първоначално ще бъдат в ескроу сметка и ще бъдат използвани за покриване на задължения на фондове след 2015 г.

С цел балансиране на портфолиото на холдинговия фонд, Холдинговият фонд по JEREMIE ще разпредели минимум 74 милиона евро за дългов(и) инструмент(и). Това ще стане под формата на Фондове за рисков капитал и/или гаранции. Решението за осъществяването на определен дългов инструмент ще бъде взето през първото тримесечие на 2010 г. след пояснения от страна на Главна дирекция „регионална политика” на ЕК относно допустимостта на разходи за гаранционни инструменти.

Разпределението на останалите 44 милиона евро ще бъде решено през 2010 г. като се вземе предвид обратната информация, получена от първоначално заявения интерес за капиталови и дългови продукти. Ако първоначално заявения интерес покаже, че е налице значително търсене на капиталови продукти и е налице инвестиционна активност на избраните фондове, възможността за учредяване на допълнителни капиталови фондове през 2011 ще бъде обсъдена от Инвестиционния борд.